

40 **GLANDEN**
 De dodelijk konstante
 Standaard
 de Nederland

39 **VEREIDBEEL**
 De Friezen

38 **if the Dutch East**
 Office of the National Geographic
 de Nederland

37 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

36 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

35 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

34 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

33 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

32 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

31 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

30 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

29 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

28 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

27 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

26 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

25 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

24 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

23 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

22 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

21 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

20 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

19 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

18 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

17 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

16 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

15 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

14 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

13 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

12 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

11 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

10 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

9 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

8 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

7 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

6 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

5 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

4 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

3 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

2 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

1 **DE KRIMMO**
 DE VERNEDERING VAN
 DE Krimmo

Jaargang 2 – 23 augustus 2022

Drs. Freja van der Zee-Dijkstra www.geschiedenisburo.nl geschiedenisburo@kpnmail.nl tel. 06 23 93 48 04

AGENDA

Het hele jaar te boeken:

A. Tour de Veen – kom van alles te weten over het veenlandschap rondom Heerenveen en de mensen die hier woonden. Dit is een rondrit per auto.

Het basispakket van 2.5 uur kost €75,- (max. 3 personen).

B. Emancipatie in Veertien Verhalen – in de Heerenveense wijk Skoatterwâld zijn straten vernoemd naar personen die zich in het verleden hebben ingezet voor de emancipatie van de arbeider en/of de vrouw. Tijdens een wandeling door de wijk vertel ik je graag hun verhaal.

Het basispakket van 2 uur kost €50,- (max. 10 personen).

20 september – start van de minicursus “*In de Ban van de Ararat*”. We verdiepen ons gedurende drie avonden in de geschiedenis van Armenië en sluiten de cursus af met een bezoek aan de gelijknamige tentoonstelling in het Drents Museum.

Drie dinsdagen van 19.30-21.30 uur in het RAShuys te Rodersch. Kosten, excl. museumbezoek en reiskosten, €40,-.

Laatste week oktober – start van de cursus *Het Rampjaar*.
Meer informatie volgt eind september op de website en in de speciale Maand van de Geschiedenis-editie van de nieuwsbrief.

KWARTAALKIEKJE – GRONINGS ONTZET

“De paardenkeuring” (1920) van de Groninger
Otto Eerelman – *Wikipedia publiek domein*

Aankomend weekend is het 350 jaar geleden dat de bisschop van Münster, Christoph Bernhard von Galen, beter bekend als *Bommen Berend*, Het beleg om Groningen opgaf. De bisschop was één van vier machthebbers die in

1672 de tijd rijp achtten om de politiek en economisch verzwakte Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden aan te vallen. De andere drie waren de bisschop van Keulen Maximilian Heinrich von Bayern, de Franse koning Louis XIV en de Engelse vorst Charles II.

De Groningers vierten Bommen Berends' vertrek elk jaar met een groot aantal activiteiten, waaronder een re-enactment, kermis, vuurwerk, klokkluiden en een paardenkeuring, zoals hier te zien op een schilderij uit 1920.

Dit jaar wordt er uiteraard extra groot uitgepakt vanwege het 350-jarig jubileum. Het is dan ook de moeite waard om eens te kijken op de website van de Koninklijke Vereeniging van Volksvermaken: www.volksvermakengroningen.nl.

Oekraïne – vervolg

In 1686 wordt de Eeuwige Vrede gesloten tussen Polen en Rusland: een bevestiging van de grens tussen de beide landen langs de Dnjepr. Hiermee heeft Rusland, door het te hulp komen van een Oekraïense opstandeling, grondgebied gewonnen en wordt de basis gelegd voor verschillen in politieke, economische en culturele ontwikkeling

De Djepru ontspringt op de Russische Waldajhoogte en mondt na 2201 km uit in de Zwarte Zee. Het kaartje is een recente weergave van Oekraïne (2008), maar geeft enigszins een beeld van de verdeling tussen Rusland (lichtgeel) en Polen (rose) in 1686. Het aangegeven deel is dan in handen van het Ottomaanse Rijk - *Wikimedia Commons.org. publiek domein*

de z.g. kozakkenbarok, een mengeling van West-Oekraïense en Byzantijnse elementen, beleeft zijn Gouden Eeuw in deze periode. Kiev is daarmee een doorgeefluik van West-Europese ideeën.

In de achttiende eeuw proberen de Russen hun invloed ook uit te breiden naar het zuiden. Het doel is een ijsvrije haven aan de Zwarte Zee. Daartoe moet er echter strijd worden geleverd met de Turken. In 1771 lukt het hen om de Krim te veroveren en in 1774 verkrijgen ze de kust tussen Dnjepr en Boeg^{**}; toegang tot de Zwarte Zee; het recht er een vloot op te zetten en vrije doorvaart door de Dardanellen. (wordt vervolgd.)

Russisch-Oekraïne

De kozakken hebben tijdens de burgeroorlog een autonoom gebied gevormd rond Kiev. Dit Hetmandaat* geldt als één van de voorlopers van het moderne Oekraïne en ligt op Russisch grondgebied. In de volgende decennia wordt het geleidelijk aan ingelijfd en verdeeld in drie Russische provincies. De tsaar noemt zich voortaan *alleenheerser van heel Groot- en Klein Rusland*. Met dat laatste wordt Oekraïne bedoeld.

Op cultureel gebied speelt Kiev tot ver in de achttiende eeuw nog wél een belangrijke rol. Zo is ongeveer 50% van de bisschoppen in Rusland Oekraïens, afgestudeerd aan de Kievse academie. Tsaar Peter de Grote heeft enkele voormalige studenten als naaste medewerkers in dienst. En

*genoemd naar de leider, de hetman. Dit woord is afgeleid van het Duitse *Hauptmann*.

****de Boeg** is een rivier die bij Mykolayiv (zie kaartje) uitmondt in de Zwarte Zee.